

บทที่ ๖

บทสรุปและ เสนอแนะ

การจัดการเงินทุนโดยใช้สินค้าคงคลัง เป็นที่รู้จักกันดีในต่างประเทศซึ่งมีอยู่หลายรูปแบบด้วยกัน แต่สำหรับการจัดการเงินทุนโดยใช้สินค้าคงคลังในประเทศไทยนั้นมียู่เพียง ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ การกู้ยืมแบบทรัสต์รีซิท และการจำหน่ายสินค้า

๑. การกู้ยืมแบบทรัสต์รีซิท

การจัดการเงินทุนโดยใช้สินค้าคงคลังประเภทนี้ สินค้าที่ใช้เป็นหลักประกันอยู่ในความครอบครองของผู้กู้เอง ซึ่งผู้กู้จะต้องดูแลรักษาตลอดจนดำเนินการต่าง ๆ เช่น เคลื่อนย้ายหรือจำหน่ายสินค้านั้น ในนามของสถาบันผู้ให้กู้ และสถาบันผู้ให้กู้จะมีกรรมสิทธิ์เหนือสินค้านั้นตราบนานเท่าที่ผู้กู้ยังไม่ชำระ เงินกู้ยืม แหล่งเงินกู้ยืมประเภททรัสต์รีซิทแหล่งใหญ่ที่สุด คือ ธนาคารพาณิชย์ ซึ่งให้กู้ยืมในลักษณะนี้แก่ผู้ส่งสินค้าเข้า คือ เมื่อผู้ส่งสินค้าเข้า เปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตหรือทำสัญญาซื้อขายสินค้ากับผู้ขายในต่างประเทศแล้วก็สามารถกู้ยืมเงินไปชำระค่าสินค้านี้ได้โดยการทำทรัสต์รีซิทกับธนาคารพาณิชย์ ซึ่งธนาคารพาณิชย์มักจะทำให้มีหลักประกันอื่น ๆ มาประกอบวงเงินกู้ทรัสต์รีซิทด้วย เช่น อสังหาริมทรัพย์ หรือผู้ค้ำประกัน

นอกจากการทำทรัสต์รีซิทกับธนาคารพาณิชย์แล้ว ยังมีสถาบันอีกประเภทหนึ่ง คือ บริษัทเงินทุนที่ปล่อยสินเชื่อประเภทนี้ แต่เป็นที่รู้จักในคำว่า การทำฟลอปแลน เพราะทรัสต์รีซิทในไทยนั้นปกติหมายถึงการกู้ยืมเพื่อการส่งสินค้าเข้าเท่านั้น การทำฟลอปแลนของบริษัทเงินทุน อาจเกิดต่อ เนื่องจากการทำทรัสต์รีซิทได้ด้วย คือ บริษัทผู้ส่งสินค้าเข้าทำทรัสต์รีซิทไว้กับธนาคารเพื่อส่งสินค้านั้นเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย เมื่อครบกำหนดของเงินกู้แล้วยังไม่สามารถขายสินค้าได้หมด ก็ขอทำฟลอปแลนกับบริษัทเงินทุนเพื่อเอาเงินไปชำระหนี้ทรัสต์รีซิทได้ ดังนั้น กรรมสิทธิ์ในสินค้าก็จะเปลี่ยนจากธนาคารพาณิชย์มาเป็นบริษัทเงินทุน ซึ่งแม้ว่าสินค้าจะยังอยู่ในความครอบครองของผู้ส่งสินค้าเข้า แต่ผู้ส่งสินค้าเข้าหรือผู้กู้ก็ต้องทำการดูแลรักษาหรือจำหน่ายสินค้านั้นในนามของบริษัทเงินทุน เช่นเดียวกับกรณีทำทรัสต์รีซิทกับธนาคารพาณิชย์

ข้อแตกต่างระหว่างการทำทรัสต์บริษัทของธนาคารพาณิชย์กับการทำฟลอปแลนของบริษัทเงินทุน
สรุปได้ดังนี้ คือ

- (๑) การทำทรัสต์บริษัทเป็นการกั๊ยมเพื่อจัดหาเงินทุนไปชำระค่าสินค้าที่สั่งเข้ามาจากต่างประเทศโดยใช้ตัวสินค้านั้นเองเป็นหลักประกัน ส่วนการทำฟลอปแลนเป็นการนำสินค้าที่ธุรกิจมีอยู่แล้วมา กั๊ยมเงินไปใช้ในระหว่างที่ยังขายสินค้าไม่ได้ ซึ่งอาจเป็นการกู้ไปชำระค่าสินค้านั้นหรือใช้ในการหมุนเวียนอย่างอื่นก็ได้
- (๒) ระยะเวลาในการชำระคืนเงินกู้ทั้งทรัสต์บริษัทและฟลอปแลนจะกำหนดให้ผู้กู้ชำระคืนเมื่อขายสินค้าซึ่งใช้เป็นหลักประกันได้ แต่ในทางปฏิบัติผู้ทำทรัสต์บริษัทจะชำระเงินคืนต่อเมื่อครบกำหนดการ กั๊ยมแล้ว และธนาคารพาณิชย์ก็ไม่สนใจที่จะเรียกเก็บก่อนครบกำหนดด้วย แม้ว่าผู้ทำทรัสต์บริษัทจะขายสินค้านั้นไปแล้วก็ตาม ต่างกับฟลอปแลนซึ่งเข้มงวดในเรื่องนี้มากกว่า บริษัทเงินทุนจะติดตามให้ผู้กู้ชำระเงินมาชำระคืนทันทีที่ขายสินค้าซึ่งใช้เป็นหลักประกันไป โดยส่งเจ้าหน้าที่ไปติดตามตรวจสอบสินค้านั้นอยู่เสมอ
- (๓) สินค้าที่ใช้ทำทรัสต์บริษัทไม่จำกัดชนิดและประเภท แต่ส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทอุตสาหกรรมเพราะเป็นสินค้าเข้า ส่วนสินค้าที่จะใช้ทำฟลอปแลนได้นั้น มีข้อจำกัดต่าง ๆ มากกว่า คือ ต้องเป็นสินค้าที่สามารถตรวจสอบและพิสูจน์ได้ว่า เป็นชิ้นเดียวกับที่นำมาเป็นหลักประกันจริง เช่น มีหมายเลขเครื่องโดยเฉพาะ ดังนั้น สินค้าที่ใช้ทำฟลอปแลนจึงมีวงจำกัดและมักเป็นสินค้าประเภทรถต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่
- (๔) การกั๊ยมโดยทำทรัสต์บริษัทนั้น ธนาคารพาณิชย์จะให้กู้เป็นจำนวนเงินเต็มตามราคาสินค้าที่ใช้เป็นหลักประกัน แต่การกั๊ยมแบบฟลอปแลนบริษัทเงินทุนจะให้กู้ในจำนวนที่ต่ำกว่าราคาสินค้าที่ใช้เป็นหลักประกันเสมอ

๒. การจำหน่ายสินค้า

การจัดหาเงินทุนโดยใช้สินค้าคงคลังประเภทนี้สินค้าซึ่งเป็นหลักประกันจะอยู่ในความครอบครองของสถาบันผู้ให้กู้หรือบุคคลที่สามซึ่งทำหน้าที่ดูแลรักษาสินค้าไว้เพื่อประโยชน์ของสถาบันผู้ให้กู้ สถาบันที่ให้กู้ยืมแบบจำหน่ายสินค้านี้มีถึงสี่สถาบันคือคลังสินค้าสาธารณะ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร วิธีการจำหน่ายสินค้ากับสถาบันเหล่านี้มีหลักการจำหน่ายคล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะสามสถาบันแรกที่ให้กู้ยืมแก่ธุรกิจทั่วไป ซึ่งอาจเป็นผู้ผลิตสินค้านั้นเองหรือเป็นเพียงแต่ผู้ซื้อขายสินค้านั้นมาจาก

ผู้ผลิตก็ได้ สินค้าที่ใช้จำหน่ายนี้อาจเป็นสินค้าที่ใช้ซื้อขายภายในประเทศหรือจัดเตรียมไว้เพื่อการส่งออกหรือเป็นสินค้าที่ส่งเข้ามาจากต่างประเทศซึ่งยังไม่ถึงช่วงเวลาเหมาะสมที่จะขายก็ได้ ส่วนการจำหน่ายสินค้ากับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรนั้น เป็นการให้กู้ยืมแก่เกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตรเพื่อรอกการขายผลผลิตในระหว่างที่ราคาผลผลิตยังต่ำอยู่

ข้อแตกต่างในการกู้ยืมแบบจำหน่ายสินค้าของสถาบันทั้งสี่ สรุปได้ดังนี้ คือ

(๑) การกู้ยืมโดยจำหน่ายสินค้าไว้กับคลังสินค้าสาธารณะ สินค้าจะต้องอยู่ในความครอบครองของคลังสินค้าแห่งนั้นเองเพียงแห่งเดียว แต่การจำหน่ายสินค้ากับธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนและ ธกส. จะอนุญาตให้สินค้าที่จำหน่ายนั้นอยู่ในการดูแลรักษาของบุคคลที่สามได้ด้วย คือ ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนจะยอมให้กู้โดยมีสินค้าที่ฝากไว้กับคลังสินค้าสาธารณะ เป็นประกัน โดยจะให้กู้ยืมในลักษณะของการรับจำหน่ายในประหวณสินค้าของคลังสินค้าสาธารณะนั้น ส่วน ธกส. ก็จะอนุญาตให้สินค้าที่จำหน่ายอยู่ในการดูแลรักษาของบุคคลที่สามซึ่ง ธกส. แต่งตั้งให้ เป็นตัวแทนดูแลผลผลิตผลจำหน่ายนั้นได้

(๒) การกู้ยืมโดยจำหน่ายสินค้ากับคลังสินค้าสาธารณะ ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน ผู้กู้จะขอดอนสินค้าคืนไปจำหน่ายได้ต่อเมื่อชำระ เงินส่วนที่มีสินค้านั้น เป็นประกันแล้วเท่านั้น แต่ ธกส. จะอนุญาตให้เกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตรผู้กู้ นำผลผลิตซึ่งใช้เป็นหลักประกันไปจำหน่ายก่อนแล้วมาชำระคืน เงินกู้ภายหลังก็ได้ แต่การจำหน่ายผลผลิตดังกล่าวนี้จะต้องได้รับการยินยอมจาก ธกส. ก่อนด้วย

(๓) สินค้าที่ใช้จัดหาเงินทุนโดยการจำหน่ายสินค้ากับคลังสินค้าสาธารณะ ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนมีทั้งสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม ไม่จำกัดชนิดและประเภทของสินค้า แต่สินค้าที่ใช้จำหน่ายกับ ธกส. ได้ต้องเป็นผลผลิตทางเกษตรซึ่งเกษตรกรหรือสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรที่ทำการกู้ยืม เป็นผู้ผลิตขึ้นเอง เท่านั้น

(๔) การจำหน่ายสินค้ากับธนาคารพาณิชย์และ ธกส. ได้รับความช่วยเหลือจากธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย คือ ในกรณีของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะรับช่วงซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินของผู้ส่งออกที่พึงเชื่อถือได้ และในกรณีของ ธกส. ก็จะได้รับซื้อตัวสัญญาใช้เงินเพื่อรอกการขายผลผลิตของเกษตรกรและตัวสัญญาใช้เงิน เพื่อการขายผลผลิตของสหกรณ์การเกษตร ผู้ที่จำหน่ายสินค้ากับสถาบันทั้งสองโดยออกตัวสัญญาดังกล่าวจึง เสียดอกเบี้ยในอัตราต่ำกว่าเงินกู้ทั่วไปมาก แต่การกู้ยืมจำหน่ายสินค้ากับคลังสินค้าสาธารณะและบริษัทเงินทุนไม่ได้รับความช่วยเหลือจากธนาคารแห่งประเทศไทยแต่อย่างใด

ความนิยมในการให้สินเชื่อโดยมีสินค้าคงคลังเป็นประกันของสถาบันผู้ให้กู้

ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน เป็นสถาบันที่ให้สินเชื่อโดยมีสินค้าคงคลังเป็นประกันทั้ง ๒ ประเภท คือ ธนาคารพาณิชย์จะให้สินเชื่อทั้งประเภททรัสต์รีซิทและจำนำสินค้า และบริษัทเงินทุนก็ให้ทั้งสินเชื่อฟลอปแลนและจำนำสินค้าด้วยเช่นกัน ส่วนคลังสินค้าสาธารณะและ ธกส. นั้นจะให้สินเชื่อซึ่งมีสินค้าคงคลังเป็นประกันประเภทจำนำสินค้าเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

เมื่อพิจารณายอดเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ก็สามารถสรุปได้ว่า การจัดหาเงินทุนโดยใช้สินค้าคงคลังเป็นประกันกับธนาคารพาณิชย์นั้นส่วนใหญ่เป็นทรัสต์รีซิท เพราะยอดเงินให้กู้ยืมประเภททรัสต์รีซิทของธนาคารโดยทั่วไปสูงกว่าการรับจำนำสินค้ามาก นอกจากนี้ การทำทรัสต์รีซิทก็มีแพร่หลายทุกธนาคารด้วย ในขณะที่สินเชื่อจำนำสินค้านั้นมีอยู่เพียงบางธนาคารเท่านั้น

ส่วนบริษัทเงินทุนมีการให้สินเชื่อโดยมีสินค้าคงคลังเป็นประกันเพียงบางบริษัท ซึ่งจากการสุ่มตัวอย่างก็ปรากฏว่ามีบริษัทเงินทุนที่ให้สินเชื่อฟลอปแลนหรือจำนำสินค้าอยู่ประมาณ ๓๐% ของจำนวนบริษัททั้งหมดในขณะนั้น และแต่ละแห่งก็แจ้งว่าให้ไปในจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับสินเชื่ออื่น ๆ นอกจากนี้ยังเป็นที่น่าสนใจได้ว่า บริษัทเงินทุนจะให้สินเชื่อที่มีสินค้าคงคลังเป็นประกันในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง คือ ฟลอปแลนหรือจำนำสินค้าเพียงอย่างเดียวอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ไม่ได้ให้สินเชื่อทั้งสองแบบในบริษัทเดียวกัน แต่จำนวนบริษัทที่ให้สินเชื่อทั้งสองประเภทนี้มีจำนวนใกล้เคียงกันมาก จึงพอจะกล่าวได้ว่ามีบริษัทเงินทุนที่ให้สินเชื่อทั้งสองมีพอ ๆ กัน แต่เมื่อพิจารณารวมทั้งหมดแล้ว ก็สรุปได้ว่า บริษัทเงินทุนยังไม่ค่อยนิยมให้สินเชื่อที่มีสินค้าคงคลังเป็นประกันนัก ต่างกับธนาคารพาณิชย์ซึ่งให้สินเชื่อประเภทนี้อีกอย่างแพร่หลาย โดยให้ในรูปของทรัสต์รีซิทเป็นส่วนใหญ่

สำหรับคลังสินค้าสาธารณะประมาณได้จากการสุ่มตัวอย่างว่านิยมให้กู้ยืมโดยมีสินค้าเป็นหลักประกันพอสมควร คือในจำนวนคลังสินค้าสาธารณะทั้งหมดมีคลังสินค้าสาธารณะประมาณครึ่งหนึ่งที่ให้กู้ยืมโดยรับจำนำสินค้าซึ่งตนรับฝากไว้

ส่วนการรับจำนำผลผลิตทางเกษตรของ ธกส. นั้น เมื่อพิจารณาจากปริมาณสินเชื่อที่ปล่อยออกไปในแต่ละปีแล้ว ปรากฏว่า สินเชื่อที่มีผลผลิตทางการเกษตรเป็นประกันมีจำนวนต่ำมาก คือ ไม่ถึง ๑% ของสินเชื่อทั้งหมดของ ธกส. และเป็นจำนวนที่ต่ำสุดในบรรดาสินเชื่อทุกประเภทของ ธกส. ด้วย

เมื่อเปรียบเทียบการปล่อยสินเชื่อโดยมีสินค้าคงคลังเป็นประกันของสถาบันทั้งสี่นี้ การทำทรัสต์รีซิทจัดว่าเป็นสินเชื่อที่แพร่หลายและมีปริมาณสูงสุดในบรรดาสินเชื่อที่มีสินค้าคงคลังเป็นประกันด้วยกัน เพราะธนาคาร

พาณิชย์ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนระยะสั้นแหล่งใหญ่ที่สุดแหล่งหนึ่งได้ให้สินเชื่อทริสต์ริชท์ไปเป็นจำนวนสูง และนอกจากนี้ ยังปรากฏว่าธนาคารพาณิชย์โดยทั่วไปจะให้สินเชื่อทริสต์ริชท์กันอย่างแพร่หลายด้วย ในขณะที่มีธนาคารเพียงไม่กี่แห่งที่ให้สินเชื่อจำนำสินค้าและให้ในจำนวนน้อยมาก ส่วนการจำนำสินค้ากับสถาบันอื่น คือ บริษัทเงินทุน คลังสินค้าสาธารณะ และ ธกส. นั้นก็ยังทำไม่แพร่หลายกันเท่าใด จำนวนบริษัทเงินทุนและคลังสินค้าสาธารณะที่ให้สินเชื่อจำนำสินค้าน้อยอยู่เป็นจำนวนไม่มาก และสถาบันทั้งสามนี้ต่างก็ให้สินเชื่อจำนำสินค้าไปในจำนวนน้อยด้วยเมื่อเปรียบเทียบกับสินเชื่อทั้งหมดที่สถาบันเหล่านั้นปล่อยออกไป สำหรับการทำฟลอปแลนของบริษัทเงินทุนนั้น ก็ยังมีอยู่เพียงบางบริษัทและมีจำนวนน้อยอยู่ รวมทั้งยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับบริษัทเงินทุนส่วนมาก จึงทำให้สินเชื่อฟลอปแลนไม่เป็นที่แพร่หลายมากเท่าทริสต์ริชท์ของธนาคารพาณิชย์

ข้อดีของสินเชื่อโดยมีสินค้าค้ำประกัน

ข้อดีหรือประโยชน์ของสินเชื่อโดยมีสินค้าค้ำคังนี้อาจจำแนกได้ในแง่ของสถาบันผู้ให้กู้ ผู้กู้ และในแง่ของส่วนรวมหรือด้านเศรษฐกิจของประเทศ คือ

๑. ข้อดีในด้านของสถาบันผู้ให้กู้

๑.๑ มีหลักประกันที่แน่นอน คือ ตัวสินค้า ถ้าสถาบันผู้ให้กู้พิจารณาคุณสมบัติของสินค้าถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของการใช้สินค้าเป็นหลักประกัน คือ คำนึงถึงความคงทน ความสามารถซื้อขายคล่องของสินค้า และราคาที่แน่นอนสม่ำเสมอของสินค้าแล้ว ก็จะได้หลักประกันที่ดีซึ่งมีสภาพคล่องสูงกว่าหลักทรัพย์หลายประเภท เช่น เครื่องจักรที่ผลิตสินค้าได้เฉพาะอย่าง เมื่อเกิดความจำเป็นต้องยึดหลักประกันมาชำระหนี้แล้ว ก็สามารถขายได้ง่ายด้วย

๑.๒ การให้สินเชื่อที่มีสินค้าค้ำคังเป็นประกันมักมีจุดประสงค์ที่จะนำเงินกู้ออกไปจัดซื้อหรือชำระเป็นค่าสินค้า เท่ากับเป็นการกู้ยืมไปใช้ลงทุนให้เกิดรายได้ขึ้น เช่น ทริสต์ริชท์และฟลอปแลน เป็นการกู้ยืมไปชำระค่าสินค้าซึ่งมีไว้เพื่อจำหน่ายต่อไป ผู้กู้อาจมีรายได้จากการขายซึ่งสามารถนำมาชำระหนี้ได้ การให้กู้ยืมประเภทนี้จึงมีความเสี่ยงในเรื่องการชำระคืนน้อยกว่าสินเชื่ออีกหลายประเภท เช่น การเบิกเงินเกินบัญชีซึ่งผู้กู้อาจขอกู้ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือใช้ในค้ำคังที่ไม่ทำให้เกิดรายได้ขึ้นเลยก็ได้ ซึ่งในกรณีเช่นนี้สถาบันผู้ให้กู้จะมีความเสี่ยงอย่างหนึ่งคือ ผู้กู้อาจไม่สามารถหาเงินมาชำระคืนได้

๑.๓ การให้กู้ยืมประเภททรัสต์รีซิททำให้อณาการพาณิชย์ได้รับประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนเงินตราด้วยนอกเหนือจากดอกเบี้ยตามปกติ เพราะเป็นเงินกู้ที่ให้อำนาจเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตเพื่อการส่งสินค้าเข้าหรือการใช้จ่ายแลกเงินขาเข้า ซึ่งผู้กู้จะต้องซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระเงินค่าซื้อสินค้าให้แก่ผู้ขาย และในกรณีที่ให้สินเชื่อจำนำสินค้า ธนาคารพาณิชย์ก็จะได้รับค่าธรรมเนียมการเก็บรักษาสินค้าด้วยถ้าสินค้าซึ่งใช้จำนำนั้นผู้กู้นำมาเก็บไว้ในคลังสินค้าของธนาคาร นอกจากนั้นบริษัทเงินทุนที่ให้สินเชื่อประเภทฟลอปแลนจะยังได้ประโยชน์จากการรับเข้าซื้อสินค้าซึ่งใช้เป็นหลักประกันฟลอปแลนด้วย เพราะธุรกิจที่จัดหาเงินทุนแบบฟลอปแลนจะติดต่อให้ลูกค้าผู้ซื้อสินค้าของคนทำการเข้าซื้อสินค้านั้นกับบริษัทเงินทุนที่ตนกู้ยืมตามข้อสัญญาเสมอ ยกเว้นกรณีที่บริษัทเงินทุนแห่งนั้นไม่รับทำการเข้าซื้อเอง

๑.๔ สถาบันผู้ให้กู้สามารถจัดหาเงินทุนมาปล่อยสินเชื่อโดยมีสินค้าคงคลังเป็นประกันได้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ คือ ถ้าเป็นทรัสต์รีซิท ธนาคารพาณิชย์จะสามารถขอกู้ยืมต่อ (Refinancing) จากต่างประเทศได้ โดยธนาคารในต่างประเทศจะเป็นผู้จ่ายค่าซื้อสินค้าให้ธนาคารผู้จ่ายเงินตามเลตเตอร์ออฟเครดิตที่เปิดไป แล้วคิดอัตราดอกเบี้ยจากธนาคารพาณิชย์ในประเทศซึ่งเป็นธนาคารผู้เปิดเครดิต อัตราดอกเบี้ยที่คิดมักต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยในประเทศ ทำให้อณาการสามารถปล่อยสินเชื่อทรัสต์รีซิทได้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำด้วย

นอกจากนี้ในกรณีของสินเชื่อจำนำสินค้า ธนาคารพาณิชย์และธกส. ยังสามารถนำตัวสัญญาใช้เงินที่ผู้กู้ออกให้ ไปขายลดกับธนาคารแห่งประเทศไทยได้ด้วย คือ ถ้าเป็นตัวสัญญาใช้เงินที่ผู้ส่งออกที่หึงเชื่อถือได้ออกเพื่อการจำนำสินค้าซึ่งเตรียมส่งออกไปต่างประเทศแล้ว ธนาคารพาณิชย์ก็สามารถนำไปขายลดได้ในอัตราดอกเบี้ยเพียง ๕% ส่วนธกส. ก็สามารถนำตัวสัญญาใช้เงินที่มีผลผลิตผลเกษตรเป็นประกันไปขายลดช่วงกับธนาคารแห่งประเทศไทยได้ในอัตราดอกเบี้ย ๕% เช่นกัน

๒. ข้อดีในด้านของผู้กู้

✓ ๒.๑ ธุรกิจที่จำเป็นต้องกู้ยืมเงินเพิ่มเติมแต่ไม่มีหลักทรัพย์จำพวกอสังหาริมทรัพย์ หรือหลักประกันอื่นที่เพียงพอ ก็ยังสามารถจัดหาเงินทุนมาใช้หมุนเวียนได้โดยนำเอาสินค้าที่มีอยู่ไปจำนำกับสถาบันต่าง ๆ แม้ว่าบางสถาบันอาจเรียกร้องให้มีหลักประกันอื่นประกอบด้วย แต่ก็มักผ่อนผันให้มากขึ้นคือหลักประกันประกอบอาจเป็นเพียงผู้ค้ำประกันเท่านั้น และบางสถาบันก็จะไม่เรียกร้องให้มีหลักประกันอื่นมาประกอบด้วยเลย เพราะถือว่ามีความเสี่ยงต่ำแน่นอนอยู่แล้ว

๒.๒ ทำให้ธุรกิจมีเงินทุนไปขยายปริมาณการค้าของตน เช่น การทำทรัพย์สินสิทธิและผลตอบแทน ก็เป็นการกู้ยืมไปเพื่อนำเงินมาชำระค่าสินค้าที่เตรียมไว้ขาย ธุรกิจจึงไม่จำเป็นต้องลงทุน เป็นค่าซื้อสินค้าเอง ทั้งหมด มีเงินทุนอยู่จำนวนหนึ่งก็สามารถซื้อสินค้าจำนวนมากมาขายได้แล้ว นอกจากนั้นในการจำหน่ายสินค้าก็ เช่นเดียวกัน คือ ผู้ก็สามารถนำเงินจากการจำหน่ายไปจัดซื้อสินค้ามาเพิ่ม เติบโต โดยไม่จำเป็นต้องใช้เงินทุน จำนวนมากในการค้าครั้งหนึ่ง ๆ

๒.๓ ทำให้ผู้เป็นเจ้าของสินค้าคงคลังนั้นไม่ต้องรีบร้อนขายสินค้าไปในช่วงที่ไม่เหมาะสม คือ ถ้าราคาตกต่ำเกินไป ก็ยังสามารถเก็บไว้จนกว่าราคาจะดีขึ้น แล้วนำสินค้านั้นไปเป็นหลักประกันกู้ยืม เงิน มาใช้จับจ่ายหมุนเวียนในระหว่างนั้นแทนได้

✓ ๒.๔ เป็นการใช้ประโยชน์จากสินค้าคงคลังที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก ในกรณีที่มีการจัดการสินค้า คงคลังไม่เหมาะสม ทำให้มีสินค้าคงคลังในขณะหนึ่ง ๆ มากเกินไปและขายไม่ทัน แทนที่จะปล่อยให้เงินทุนจม อยู่ในสินค้านั้น ก็สามารถนำไปกู้ยืมมาใช้หมุนเวียนในกิจการได้

๒.๕ การจัดหาเงินทุนโดยใช้สินค้าคงคลังส่วนมากมีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าการกู้ยืมประเภทอื่น ๆ เช่น ทรัพย์สินและการจำหน่ายสินค้ากับธนาคารพาณิชย์ จะมีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าเงินเบิกเกินบัญชีหรือ เงินกู้ทั่วไป เพราะธนาคารพาณิชย์เองจะมีต้นทุนเงินที่ให้กู้ประเภทนี้ต่ำ และแม้แต่การจำหน่ายสินค้าของผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้ส่งออกที่พึงเชื่อถือได้ ก็ยังจะเสียดอกเบี้ยในอัตราต่ำอยู่ดี เพราะธนาคารเห็นว่ามีความเสี่ยง น้อยกว่าการให้กู้ยืมอื่น ๆ เนื่องจากมีสินค้าเป็นหลักประกันที่แน่นอนแล้ว สำหรับการทำผลตอบแทนส่วนใหญ่ ก็เช่นกัน บริษัทเงินทุนที่รับทำเช่าซื้อสินค้านั้นต่อจะคิดอัตราดอกเบี้ยผลตอบแทนในอัตราที่ต่ำกว่าเงินกู้อื่น ๆ เพราะบริษัทจะได้รับประโยชน์จากการรับทำการเช่าซื้อสินค้าอีกต่อหนึ่งด้วย ส่วนกรณีกู้ยืมโดยมีผลผลิตผลเกษตร เป็นประกันก็จะเสียดอกเบี้ยในอัตราต่ำมาก คือ ๗% ในขณะที่เงินกู้อื่นที่ อกส. ให้แก่สหกรณ์การเกษตรหรือ เกษตรกรนั้น อัตราดอกเบี้ยจะอยู่ในราว ๑๒% เป็นส่วนใหญ่

๓. ข้อดีในด้านของส่วนรวมและ เศรษฐกิจของประเทศ

๓.๑ สินเชื่อประเภทจำหน่ายสินค้านี้มีส่วนช่วงส่งเสริมการส่งออกของประเทศ เนื่องจาก ผู้ส่งออกสามารถขยายปริมาณการค้าของตนได้โดยนำสินค้าไปจำหน่ายเพื่อกู้ยืม เงินมาใช้จัดซื้อสินค้าเพิ่ม เติบโตทำให้ ปริมาณสินค้าที่ส่งออกเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะผู้ส่งออกที่พึ่ง เชื่อถือได้จะได้รับความช่วยเหลือทำให้มีต้นทุนในการ

ส่งออกต่ำลงด้วย

๓.๒ ลดต้นทุนในการสั่งซื้อสินค้าเข้า ผู้ส่งสินค้าเข้าส่วนมากจะทำทรัพย์สินเพื่อนำไปชำระค่าซื้อสินค้าที่ส่งเข้ามา ทำให้มีต้นทุนในการซื้อสินค้าไม่สูงเท่าการกู้ยืมหรือ เบิกเงิน เกินบัญชี เพื่อใช้ซื้อสินค้าเหล่านั้น เป็นผลให้สินค้าที่ส่งเข้ามาใช้ในการบริโภคอุปโภคตลอดจนใช้ในการผลิตภายในประเทศมีราคาไม่แพงเกินไป สินค้าเข้าส่วนใหญ่ที่เป็นสินค้าอุตสาหกรรมจึงไม่น่าจะไปแย่งตลาดสินค้าภายในประเทศซึ่งทำให้เกิดผลเสียอย่างมากได้

๓.๓ ช่วยให้เกษตรกรไม่ถูกกดราคาผลผลิต เกษตร คือในช่วงต้นฤดูการขายซึ่งมีผลผลิตเกษตรออกมาเป็นจำนวนมาก ถ้าระดมนำออกขายทุกรายแล้ว ก็จะทำให้ราคาผลผลิตนั้นตกต่ำลง เกษตรกรเองก็จำเป็นต้องรับขายเพื่อนำเงินไปชำระหนี้เก่า หรือเพื่อใช้จ่ายตลอดจนลงทุนในฤดูการผลิตใหม่ แต่การกู้ยืมโดยใช้ผลผลิตเกษตรเป็นประกันกับ ธกส. จะช่วยให้เกษตรกรไม่ต้องเดือดร้อน มีเงินใช้จ่ายไปจนกว่าราคาผลผลิตนั้นสูงขึ้น แล้วจึงนำผลผลิตออกขายได้

ข้อเสียของสินเชื่อโดยมีสินค้าค้ำค้ำประกัน

แม้ว่าสินเชื่อโดยมีสินค้าค้ำค้ำประกัน เป็นประกันจะมีประโยชน์และข้อดีต่าง ๆ อยู่มาก แต่ก็ยังคงมีข้อเสียอยู่บ้าง คือ

๑. ข้อเสียในค้ำของสถาบันผู้ให้กู้

✓ ๑.๑ การปล่อยสินเชื่อโดยมีสินค้าค้ำค้ำประกันนี้ สถาบันผู้ให้กู้ต้องมีเจ้าหน้าที่คอยกำกับติดตามราคาและตลาดสินค้านั้น ๆ อยู่เป็นประจำ และบางกรณียังอาจต้องส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจตราสินค้านั้นเป็นครั้งคราว หรือประจำอยู่ที่คลังสินค้าที่เก็บสินค้าจำนวนนั้น เลยก็ได้ ทำให้ต้องใช้เจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้นและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย

✓ ๑.๒ การรับสินค้ามาเป็นหลักประกันมีความเสี่ยง คือสินค้าอาจราคาตกหรือเสื่อมสภาพกลายเป็นหลักประกันที่มีค่าน้อยลงหรือไม่มีค่าไปเลยก็ได้ ต่างกับหลักประกันบางอย่าง คือ พวกกอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน ซึ่งราคามีแต่จะสูงขึ้น สถาบันผู้ให้กู้ไม่ต้องเสี่ยงมาก อย่างไรก็ตามข้อเสียนี้สามารถป้องกันได้ โดยพิจารณาให้กู้อย่างรอบคอบและเลือกรับแต่สินค้าที่เสี่ยงน้อย มีความคงทนและมีราคาสม่ำเสมอ มาเป็นหลักประกันเท่านั้น

๑.๓ แม้ว่าการกู้ยืมโดยใช้สินค้าคงคลังเป็นประกันจะมีวัตถุประสงค์ที่จะก่อให้เกิดรายได้ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่ก็ยังมีความไม่แน่นอนอยู่ คือ สินค้าที่ผู้กู้ยืมจัดซื้ออาจขายไม่ได้ เพราะสภาวะการถ่วงเปลี่ยนแปลง เช่น มีคู่แข่งขึ้นเกิดขึ้น หรือความนิยมใช้สินค้านั้นลดน้อยลงก็ได้

๑.๔ ในกรณีที่สินค้าไม่ได้อยู่ในความครอบครองของสถาบันผู้ให้กู้หรือคลังสินค้าสาธารณะ ผู้กู้อาจนำสินค้าซึ่งเป็นหลักประกันไปขายโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือแจ้งให้สถาบันผู้ให้กู้ทราบ และในกรณีที่ของทรัพย์สินหรือฟลอแพลน ก็อาจขายสินค้านั้นไปแล้ว ไม่นำเงินมาชำระหนี้ให้ทันที แต่นำไปหมุนเวียนหรือลงทุนต่อไป ซึ่งจะอันตรายมากถ้าเป็นการเอาไปลงทุนในทรัพย์สินถาวร เพราะเมื่อถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ ผู้กู้ อาจไม่สามารถชำระหนี้คืนได้เลยก็ได้ แต่อย่างไรก็ตาม สถาบันผู้ให้กู้ที่ผู้กู้ยืมประเภทนี้อย่างสม่ำเสมอและเป็นจำนวนมาก จะให้ความสนใจและส่งเจ้าหน้าที่ไปติดตาม ตรวจสอบสินค้าอยู่เสมอ ซึ่งก็จะป้องกันไม่ให้ผู้กู้กระทำผิดสัญญาดังกล่าว ได้ดีพอสมควร

๑.๕ ในกรณีของการปล่อยสินเชื่อจำนำสินค้าโดยที่สินค้านั้นไม่ได้ใช้ในการดูแลรักษาของสถาบันผู้ให้กู้เอง สินค้าซึ่งเป็นหลักประกันนั้นอาจมีจำนวน คุณภาพไม่ครบถ้วนตามที่ระบุในสัญญาจำนำก็ได้ สถาบันผู้ให้กู้บางแห่งที่ไม่มีเจ้าหน้าที่เพียงพอที่จะไปตรวจตราได้อย่างทั่วถึง จึงมีความเสี่ยงในเรื่องนี้มาก

๒. ข้อเสียในด้านของผู้กู้

✓ ๒.๑ การจัดหาเงินทุนโดยใช้สินค้าคงคลังกับบางสถาบัน จะต้องมีหลักทรัพย์สินมาประกันวงเงินกู้ด้วย เช่น ทรัสต์บริษัท ถ้าผู้กู้ยังไม่เป็นที่เชื่อถือมากพอ ธนาคารพาณิชย์ก็จะเรียกให้มีที่ดิน หรือ อสังหาริมทรัพย์อื่นมา เป็นหลักประกันประกอบด้วย

๒.๒ การจำนำสินค้ากับสถาบันส่วนมากต้อง เคลื่อนย้ายสินค้าไปไว้ในสถานที่เก็บซึ่งสถาบันผู้ให้กู้กำหนด หรือต้องยินยอมให้ตัวแทนจากสถาบันผู้ให้กู้เข้าตรวจตราสินค้าซึ่งใช้ เป็นประกันได้ตลอดเวลา ในกรณีที่ผู้กู้เก็บสินค้านั้นไว้เอง ผู้กู้จึงอาจยุ่งยากหรือเสียค่าใช้จ่ายในการ เคลื่อนย้ายและจ้างผู้เก็บรักษา ตลอดจนไม่สะดวกที่จะให้เจ้าหน้าที่จากสถาบันผู้ให้กู้เข้าไปตรวจสอบก็ได้

๒.๓ การจัดหาเงินทุนโดยใช้สินค้าคงคลังที่ไม่ใช่ ทรัสต์บริษัท จะได้รับเงินกู้ไม่เต็มตามมูลค่า สินค้าซึ่งใช้ เป็นหลักประกัน สถาบันผู้ให้กู้จะให้กู้เป็นเปอร์เซ็นต์ต่ำกว่าราคาสินค้าที่ประเมินขึ้นหรือราคาตลาดแล้วแต่กรณี แต่ผู้กู้ต้องการได้รับเงินกู้ในจำนวนสูง ซึ่งสถาบันผู้ให้กู้ไม่สามารถทำเช่นนั้นได้ เพราะจำเป็นต้องให้มีส่วนเหลือมอยู่เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่ราคาสินค้าอาจตกต่ำลง

๓. ข้อเสียในด้านของส่วนรวมและ เศรษฐกิจของประเทศ

สินเชื่อที่มีสินค้าคงคลัง เป็นประกันนี้ แม้จะมีข้อดีอยู่มากแต่ก็อาจก่อให้เกิดผลเสียได้บ้าง คือ อาจเป็นการสร้างอำนาจในการกักตุนสินค้าให้แก่พ่อค้าคนกลางซึ่งก็ยึด เงินประเภทนี้ไปใช้เป็นทุนหมุนเวียน หรือกว้านซื้อสินค้ามาเก็บไว้เพื่อตั้งราคาให้สูงขึ้นได้ แต่ก็ไม่น่าจะถึงกับทำให้เศรษฐกิจทั่วไปปั่นป่วนได้ เพราะ ถ้าสินค้าสำคัญ ๆ มีแนวโน้มว่าจะมีราคาสูงขึ้นโดยการกักตุนแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยก็จะเข้ามาควบคุม โดยให้ธนาคารพาณิชย์พิจารณาปล่อยสินเชื่ออย่างระมัดระวัง ไม่ให้สินเชื่อแก่พ่อค้าผู้ขายสินค้าประเภทนี้มากเกินไปจนความจำเป็น เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้พ่อค้ากักตุนเงินไปใช้ในการกักตุนสินค้าได้

ปัญหาที่เป็นอุปสรรคทำให้สินเชื่อโดยมีสินค้าคงคลัง เป็นประกันไม่แพร่หลาย

สินเชื่อโดยใช้สินค้าคงคลังมีแพร่หลายมากที่สุดเพียงอย่างเดียว คือ ทรัสต์รีซีท ส่วนการจำหน่ายสินค้านั้นแม้จะเป็นที่รู้จักกันดี แต่ก็ยังมีทำไม่มากนักโดยเฉพาะกับบริษัทเงินทุน การทำฟลอปแลงก็เช่นเดียวกับเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากปัญหาต่าง ๆ ซึ่งสามารถแยกพิจารณาได้ตามสถาบันผู้ให้กู้ ดังนี้

๑. สินเชื่อโดยใช้สินค้าคงคลัง เป็นประกันของคลังสินค้าสาธารณะ

๑.๑ คลังสินค้าสาธารณะส่วนมากมีเงินทุนอยู่น้อย ทำให้สามารถให้สินเชื่อจำหน่ายสินค้าได้ในวงเงินที่จำกัด ธุรกิจขนาดใหญ่จะไม่นิยมจำหน่ายสินค้ากับคลังสินค้าสาธารณะ แต่จะไปจำหน่ายกับธนาคารพาณิชย์แทน

๑.๒ คลังสินค้าสาธารณะไม่มีแหล่งเงินทุนที่จะกู้ยืมต่อได้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำเหมือนธนาคารพาณิชย์ ทำให้คิดดอกเบี้ยการรับจำหน่ายสินค้าในอัตราสูง ซึ่งส่วนมากเท่ากับ ๑๕% ตามที่กฎหมายอนุญาต ธุรกิจที่จะมากู้ยืมอาจมีแหล่งเงินทุนที่เสียดอกเบี้ยในอัตราต่ำกว่านี้ ทำให้กู้ยืมกับคลังสินค้าสาธารณะน้อยหรืออาจกู้ยืมต่อเมื่อจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น

๒. สินเชื่อโดยใช้สินค้าคงคลังเป็นประกันของธนาคารพาณิชย์

๒.๑ ในกรณีของผู้ส่งออก ธนาคารนิยมให้ทำเป็น Packing Credit มากกว่าจำหน่ายสินค้า เพราะ Packing Credit เป็นกรออกตั๋วสัญญาใช้เงินตามเลตเตอร์ออฟเครดิตหรือตามสัญญาซื้อสินค้าจากต่างประเทศ จึงมีความแน่นอนว่าเมื่อส่งสินค้าออกไปยังต่างประเทศแล้ว ก็จะได้รับเงินค่าสินค้านั้นมาชำระหนี้ ต่างกับการจำหน่ายสินค้าซึ่งยังมีความเสี่ยงอยู่ว่าสินค้านั้นอาจไม่สามารถขายได้ตามที่คาดหมายไว้ก็ได้

๒.๒ สินค้าที่ธนาคารรับจำนำนั้นต้อง เป็นสินค้าที่มีมาตรฐานเดียวกันและมีความแตกต่างกันน้อย เพื่อจะได้ประมาณราคาได้ง่าย ผู้ค้าสินค้าบางอย่าง เช่น ไม้ ซึ่งมีคุณภาพแตกต่างกันหลายชั้น จึงไม่สามารถจำนำสินค้าได้

๒.๓ การให้สินเชื่อจำนำนี้ต้องใช้เจ้าหน้าที่ประเมินหรือติดตามราคาสินค้า ตลอดจนตลาดสินค้านั้น ๆ อยู่เสมอและในกรณีที่ให้สินเชื่อจำนำซึ่งอนุญาตให้ผู้กู้เก็บรักษาสินค้าไว้เอง (Field Warehouse receipt loans) ก็ต้องมีเจ้าหน้าที่ตรวจรับสินค้าจำนำและไปตรวจตราเป็นครั้งคราวด้วย ธนาคารพาณิชย์ที่มีเจ้าหน้าที่จำกัดจึงไม่ให้สินเชื่อจำนำสินค้าหรือให้สั้น

๒.๔ ผู้ส่งออกที่พึ่ง เชื้อถือโต้ซึ่งจำนำสินค้าโดยออกตั๋วสัญญาใช้เงิน เพื่อขายลดช่วงกับธนาคารแห่งประเทศไทย อาจไม่ได้นำเงินก้อนนั้นไปใช้จัดเตรียมสินค้าเพื่อการส่งออก และสินค้านั้นไม่ได้ส่งออกตามข้อกำหนดของการให้ความช่วยเหลือของธนาคารแห่งประเทศไทย ทำให้เกิดความยุ่งยากภายหลังได้

๓. สินเชื่อโดยใช้สินค้าคงคลัง เป็นประกันของบริษัท เงินทุน

๓.๑ บริษัทเงินทุนส่วนใหญ่ให้สินเชื่ออื่นเป็นจำนวนมากอยู่แล้ว เช่น รับซื้อลดตั๋วเงินหรือเช็ค และให้กู้โดยมีหลักทรัพย์อื่นเป็นประกัน ซึ่งเป็นวิธีที่ง่ายและไม่ยุ่งยาก แต่การทำฟลอปเลนนั้นต้องใช้เจ้าหน้าที่ไปติดตามตรวจตราสินค้าเสมอ เพราะสินค้าต้องอยู่ในการดูแลของผู้เอง บริษัทเงินทุนจึงไม่ค่อยนิยมทำกันมากนัก

๓.๒ การทำฟลอปเลนเป็นเรื่องใหม่สำหรับบริษัทเงินทุนบางแห่ง ซึ่งไม่มีการเสนอให้ลูกค้าทำการกู้ยืมประเภทนี้กัน มักจะเสนอให้กู้ยืมในแบบอื่น ๆ มากกว่า

๓.๓ การจำนำสินค้ากับบริษัทเงินทุน ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือในเรื่องผู้ส่งออกที่พึ่ง เชื้อถือโต้ได้เหมือนธนาคารพาณิชย์ ผู้ที่มาจำนำสินค้าด้วยจึงมัก เป็นผู้ค้าขายภายในประเทศหรือผู้ที่มีหลักฐานไม่ดีพอตามความต้องการของธนาคาร จึงทำให้มีผู้มากู้ยืมแบบนี้ค่อย

๔. สินเชื่อโดยมีสินค้าคงคลัง เป็นประกันของธกส.

๔.๑ เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ชอบการติดต่อกับสถาบันการเงินเท่าใดนัก เพราะมีความรู้สึกว่ายุ่งยาก ต้องมีระเบียบพิธีการต่าง ๆ มาก นอกจากนี้บางคนยังไม่ชอบการรวมกลุ่มกัน เพราะต้องมารับผิดชอบร่วมกัน ทำให้มาอยู่กับ ธกส. น้อยกว่าที่ควร

๔.๒ การกู้ยืมกับ ธกส. ต้องมีขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งทำให้ล่าช้ากว่าการกู้ยืมกับพ่อค้าคนกลาง หรือผู้ให้กู้เอกชน เกษตรกรที่ต้องการเงินโดยรวดเร็ว จึงมักไปกู้ยืมจากบุคคลเหล่านี้แทน ธกส. แม้ว่าจะต้อง เสียดอกเบี้ยสูงกว่าก็ตาม

๔.๓ ปัจจุบัน ธกส. สามารถขยลดตัวสัญญาใช้เงินให้กับธนาคารแห่งประเทศไทยโดยตรง ได้เลย ไม่ต้องนำตัวสัญญาใช้เงินที่เกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตรออก มาขายช่วงลกับธนาคารแห่งประเทศไทยอีกที ซึ่งวิธีการแรกที่ ธกส. เป็นผู้ออกตัวเองนั้นจะสะดวกกว่ามาก เมื่อนำตัวไปขายแล้วก็เอาเงินที่ได้รับ มาไปจัดสรรให้กู้ประเภทต่าง ๆ ได้เลย ธกส. จึงนิยมใช้วิธีนี้มากกว่า

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสินเชื่อโดยมีสินค้าคงคลัง เป็นประกัน

๑. ธนาคารพาณิชย์ควรหันมาสนใจในด้านคุณสมบัติของสินค้าซึ่งใช้ เป็นหลักประกันให้มากขึ้นด้วย แทนที่จะปล่อยสินเชื่อโดยมีสินค้าคงคลัง เป็นประกันไปโดยพิจารณาแต่ผู้ให้กู้และหลักทรัพย์ประกอบ เป็นสำคัญ เพราะอาจทำให้ผู้มาขอกูบบางรายซึ่งมีสินค้าที่ดี มีความเสี่ยงในตัวสินค้านั้นน้อยและสมควรใช้ เป็นหลักประกัน ที่ดีได้ ต้องพลาดโอกาสไม่สามารถกู้ยืมโดยใช้สินค้าเป็นประกัน เพียงเพราะ เป็นลูกค้ารายใหม่และ ไม่มีหลักทรัพย์อื่นมาเป็นหลักประกันประกอบ

๒. ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนที่ยังไม่มีการให้กู้ยืมโดยรับจำนำสินค้าหรือรับทำฟลอปเลน ควรทำการศึกษาริธีการปล่อยสินเชื่อประเภทนี้และริ เริ่มปล่อยสินเชื่อดังกล่าวไปบ้าง โดยอาจเริ่มในวง แคบก่อน คือ ให้กู้เฉพาะลูกค้าที่ดีเท่านั้น และถ้าเป็นการจำนำสินค้าก็รับจำนำเฉพาะใบประทวนสินค้า ของคลังสินค้าสาธารณะก่อนแล้วจึงอาจขยายไปถึงชั้นรับจำนำโดย เก็บสินค้าไว้ในคลังของตนหรือให้ลูกค้า เก็บสินค้าไว้เอง เหมือนที่ธนาคารขนาดใหญ่ทำอยู่ในปัจจุบันนี้ การหันมาให้ความสนใจทางด้านสินเชื่อจำนำ และฟลอปเลนนี้ จะทำให้ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุนสามารถขยายปริมาณการให้กู้ยืมได้มากขึ้น ซึ่งเป็น ผลให้มีรายได้สูงขึ้น เพราะการรับหลักประกันเฉพาะอสังหาริมทรัพย์เท่านั้น จะ เป็นการจำกัดขอบเขตการ ให้สินเชื่อและเข้มงวดเกินไป จึงควรหันมาสนใจยอมรับสินค้าที่มีคุณสมบัติเป็นหลักประกันด้วย แต่จะทำได้ มากน้อยแค่ไหนก็ขึ้นกับความสามารถในการให้กู้ยืมและนโยบายของธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุนนั้น ๆ เอง

๓. ธนาคารพาณิชย์ที่มีสินเชื่อจำนำสินค้าอยู่แล้ว ควรให้ความสนใจในการกู้ยืมโดยใช้สินค้าที่อยู่ ในสถานที่ของลูกค้านมาเป็นหลักประกัน (Field warehouse receipt loans) ด้วย เพราะแม้จะมีความ

เสี่ยงแต่ถ้าลูกค้านั้นมีฐานะดีและมีประวัติการติดต่อกับธนาคารดีมาตลอดสามารถเชื่อถือได้แล้วก็ควรจะยอมรับการกู้ยืมแบบนี้ได้ เพราะบางครั้งลูกค้าอาจมีความจำเป็นไม่สามารถนำสินค้ามาเก็บไว้ที่คลังสินค้าสาธารณะหรือคลังของธนาคาร ซึ่งเป็นอุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถใช้สินค้านั้นเป็นหลักประกันการกู้ยืมได้

นอกจากนี้ในกรณีปกติ ธนาคารอาจเสนอแนะให้ลูกค้าผู้ค้าขายสินค้าที่มีคุณสมบัติดีพอจะรับสินค้านี้มาเป็นหลักประกันได้ หันมาใช้การกู้ยืมโดยใช้สินค้านั้นให้มากขึ้นด้วย เพราะเงินกู้ประเภทนี้จะทำให้ลูกค้าได้ใช้ประโยชน์จากสินค้าคงคลังแทนที่จะปล่อยให้เงินทุนจมอยู่โดยเปล่าประโยชน์ และธนาคารเองก็จะขยายปริมาณการให้กู้ยืมโดยมีหลักประกันที่น่าพอใจด้วย การสนับสนุนให้ลูกค้ามาจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้นนี้ ถ้าเป็นในกรณีปกติก็ไม่น่าจะก่อให้เกิดการกักตุนสินค้าแต่อย่างใด สำหรับในภาวะที่สินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งมีราคาเพิ่มสูงขึ้นอย่างผิดปกติและมีลักษณะว่าจะมีการกักตุนเกิดขึ้น ธนาคารแห่งประเทศไทยก็จะทำการควบคุมโดยแจ้งให้ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่ออย่างระมัดระวังอยู่แล้ว

๔. ธกส. ควรหันมาสนใจสินเชื่อที่มีผลผลิตเกษตรเป็นประกันมากขึ้น เท่าที่กระทำกันอยู่มีเพียงไม่กี่จังหวัด คือ ส่วนใหญ่ทำกันที่เชียงราย และอุทัยฯ จึงควรพยายามขยายการรับจำหน่ายผลผลิตเกษตรออกไปหลาย ๆ สาขา โดยทำการอบรมเจ้าหน้าที่ประจำสาขาต่าง ๆ ให้เข้าใจการปล่อยสินเชื่อประเภทนี้ เพื่อจะได้นำไปเผยแพร่ให้เกษตรกรหันมาใช้เงินกู้ประเภทนี้มากขึ้น เมื่อเกิดความจำเป็น คือ ราคาผลผลิตเกษตรตกต่ำจนไม่สมควรจะขายออกไปทันที นอกจากนี้ควรพิจารณาให้กู้ประเภทนี้กับผลผลิตอื่น ๆ ที่สำคัญด้วย เพราะเท่าที่ผ่านมา ธกส. มุ่งรับจำหน่ายแต่ข้าวเท่านั้น การขยายการรับจำหน่ายไปยังผลผลิตเกษตรประเภทอื่น จะทำให้เกษตรกรอื่นที่ไม่ใช่ชาวนาได้รับประโยชน์จากการกู้ประเภทนี้ด้วย เมื่อถึงคราวที่ผลผลิตประเภทนั้นมีราคาตกต่ำลงบ้าง

๕. ธกส. ยังไม่ควรละเลยการให้กู้ยืมโดยมีผลผลิตเกษตรเป็นประกันไป เพราะเห็นว่าสามารถออกตัวสัญญาใช้เงินของ ธกส. เองไปขายลดธนาคารแห่งประเทศไทยได้โดยตรง เนื่องจากการให้กู้ยืมโดยให้เกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตรออกตัวสัญญาใช้เงินโดยมีผลผลิตเกษตรกรเป็นประกัน ทำให้เกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร เสียดอกเบี้ยต่ำกว่าเงินกู้ตามปกติ

๖. ธกส. ควรพยายามขจัดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นและยุ่งยากออกไป เพื่อให้เกษตรกรนิยมอยู่กับ ธกส. มากขึ้น และควรชี้แจงให้เกษตรกรเข้าใจถึงผลดีของการกู้ยืมกับ ธกส. ให้มากขึ้นอีกว่า แม้การกู้ยืมกับ ธกส. ต้องยุ่งยากมารวมกลุ่มรับผิดชอบร่วมกันและอาจล่าช้าบ้าง แต่ก็เป็นที่ทางให้เกษตรกรเสียดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราต่ำ และพ้นจากอำนาจของพ่อค้าคนกลางหรือผู้ให้กู้เอกชนอื่น ๆ ซึ่งอาจถืออำนาจการเป็นเจ้าของนี้เร่งรัดให้ชำระหนี้และบังคับให้ขายผลผลิตผลให้ตนในขณะที่มีราคาต่ำอยู่

การศึกษาในเรื่องของการจัดหาเงินทุนโดยใช้สินค้าคงคลังในประเทศไทยนี้ เป็นแนวทางให้ทราบถึงประเภทและวิธีการปฏิบัติในการจัดหาเงินทุนโดยใช้สินค้าคงคลังทั้งหมดในประเทศไทย ตลอดจนประมาณความนิยมหรือความแพร่หลายของการจัดหาเงินทุนดังกล่าว รวมทั้งพิจารณาถึงปัญหาและแนวทางที่อาจใช้ปรับปรุงแก้ไขให้การจัดหาเงินทุนประเภทนี้ ได้ใช้กันให้เป็นประโยชน์มากขึ้นด้วย ผู้ที่สนใจอาจใช้การศึกษาค้นคว้านี้เป็นแนวทางทำการศึกษาต่อในแต่ละสถาบันผู้ให้กู้ โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบกับสินเชื่อประเภทต่าง ๆ ของสถาบันนั้นโดยละเอียดต่อไปอีกก็ได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย